

Martin Persson
Konsult
martin.persson3@trelleborg.se
0760514225

Bildningsnämnden

Beslut om inrättande av ytterligare en kommunal resursskola i Trelleborgs kommun

Sammanfattning

Lagstiftningen har ändrats så tillvida att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever i behov av särskilt stöd. Bildningsnämnden gav förvaltningen i november 2020 uppdrag att förbereda organisationen på att inrätta en resursskola om lagstiftaren gav den möjligheten. Bildningsnämndens styrning av det kompensatoriska uppdraget till de elever som har de största behoven blir ännu tydligare med ytterligare en egen resursskola. Resursskolan har betydligt högre personaltäthet än övriga skolenheter i kommunen.

Utredaren kan konstatera att de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna är lämpliga att omvandla till en resursskola eftersom de redan har en utbildning riktad mot elever med extraordinära stödbehov. Resursskolan kan starta sin verksamhet läsåret 2023/24. Vårdnadshavarna ansöker om plats. Även elevens rektor kan ansöka om plats om vårdnadshavaren medger det. Riktlinjer för den kommunala resursskolan kring målgrupp, ansökan och urval kommer att arbetas fram under hösten av bildningsförvaltningen.

Resursskolan bör finnas på ett fysiskt ställe, och inte på fler, för att effektivt utnyttja de personalresurser som ställs till förfogande.

Bildningsförvaltningens bakgrundsbeskrivning och utredning återfinns i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-Beslut om inrättande av ytterligare en kommunal resursskola i Trelleborgs kommun (rev. 2022-09-01)
Protokollsutdrag BIN 2020-11-18 § 170

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Mot bakgrund av de slutsatser bildningsförvaltningens utredning visar, nämligen att organisationsförändringen medför att de två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna i Gislöv och Gylle omvandlas för att bilda en kommunal resursskola, föreslås bildningsnämnden besluta

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers
gata 1

Postadress Box 79, 231 21
Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

att inrätta ytterligare en kommunal resursskola med start läsåret 2023/24

att verksamheten vid de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna i Gislöv och Gylle från och med den 30 juni 2023 omvandlas till resursskola

att bildningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för kommunala resursskolan och återkomma till bildningsnämnden november 2022

att skicka beslut och tjänsteskrivelse, inklusive utredning, för kännedom till kommunens rektorer i grundskolan och kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Kommunens rektorer i grundskolan

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Riksdagen har beslutat att kommunala resursskolor inom grundskolan regleras i skollagen¹. Utgångspunkten ska alltid vara att elevens behov ska kunna tillgodoses på den ordinarie skolan och att det är endast då detta inte fungerar som placering i resursskola kan bli aktuell. En placering av en elev i en resursskola ska grundas på elevens särskilda stödbehov vilket kräver att elevens behov är utrett.

En resursskola är således en skolenhet där utbildningen är begränsad till elever i behov av särskilt stöd, extraordinära stödbehov. Huvudmannen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation.

Huvudmannen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om elevens vårdnadshavare medger det. Placeringen ska regelbundet utvärderas och en elev har rätt att gå kvar så länge stödbehovet kvarstår. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. En kommuns beslut om att avsluta placeringen kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

När det gäller fristående skolor regleras redan idag att de får begränsa utbildningen till att avse elever i behov av särskilt stöd inom skolformerna förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola. Även dessa skolor ges nu benämningen resursskolor i skollagen.

Lagändringarna trädde i kraft den 2 juli 2022 och tillämpas första gången på utbildning som bedrivs efter den 1 juli 2023.

¹ Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd (Prop.2021/22:156)

Tidigare beslut

På bildningsnämndens sammanträde den 18 november 2020 (BIN 2020-11-18 § 170) beslutades ”att bildningsförvaltningen förbereder organisationen för start av resursskola enligt organisationsförslag 5 för det fall lagförslaget går igenom”.

Nedan redogörs för organisationsförslag 5 enligt tjänsteskrivelsen från samma sammanträde.

”Huvudmannen fattar beslut om placering vid resursskola efter en individuell bedömning av elevens stödbehov. För att kunna göra denna prövning krävs det att det finns en ”antagningsgrupp” som på ett rättssäkert sätt gör urvalet. Besluten kan inte överklagas. Ett beslut om placering vid resursskola innebär att elevens tidigare placering upphör och överlämning sker till resursskolan. Resursskolans rektor blir ansvarig för elevens åtgärdsprogram, såväl upprättande och uppföljning som revidering av detta. En elev ska beredas plats vid en ordinarie skolenhet, enligt skollagens allmänna regler om skolplacering, så snart det framkommer att det inte längre är nödvändigt att eleven har sin placering i en resursskola. Eleven har inte någon rätt att gå kvar på den skolenhet där eleven placerats (resursskolan). Vårdnadshavarna kan när som helst ansöka om annan skolplacering (huvudmannen ska då tillämpa skollagens regler om skolplacering)”.

”Uppstart av resursskola...bör vara en verksamhet som till storlek och organisation till stor del motsvarar dagens kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper”.

Borgen

Innan ovanstående lagändring kom Högsta förvaltningsdomstolen med en dom (HDF 2017 ref. 50) som slog fast att en kommun får inrätta skolenheter med inriktning mot elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) och att det inte strider mot skollagens bestämmelser att kommunen gör en behovsinventering i samband med placering vid en resursskola. Som en konsekvens av den domen tillkom resursskolan Borgen i Trelleborgs kommun.

Borgen är en resursskola som riktar sig till elever, folkbokförda i Trelleborgs kommun, som har behov av särskilt stöd utifrån diagnostiserade kommunikations- och samspelssvårigheter inom AST (autismspektrumtillståndet). Verksamheten bedrivs i samma byggnad som Västervångskolan men är en egen skolenhet. Borgen har plats för högst 20 elever som är fördelade på årskurserna 4 – 6 och 7 – 9.

Utredning

Nuläge - kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper

Det finns för närvarande två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper i Trelleborgs kommun. Det ena ligger i Gylle och genomför utbildning för elever i årskurs 4 – 6. Den andra ligger i Gislöv och bedriver utbildning för elever i åk 6 – 9. Samtliga av eleverna som genomför sin utbildning i de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna har extraordinära behov. Det är elevernas rektor

som tar beslut om att eleven ska genomföra sin utbildning i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp. Placeringen ska kontinuerligt utvärderas och omprövas efter elevens progression och behov.

Målgrupp

Eleverna i de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna har dokumenterade svårigheter av extraordinärt slag. Oftast handlar det om en långvarig problematik av problematisk skolfrånvaro, bristande måluppfyllelse bristande impuls kontroll samt koncentrationssvårigheter. Droganvändande elever mottages ej.

Elever

Vid läsåret 2021/22 års slut genomförde 17 elever sin grundskoleutbildning i de två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna, 10 elever i Gislöv och 7 elever i Gylle. Samtliga av eleverna är inskrivna på sina hemmaskolor. Eleverna fördelades på årskurser enligt följande. Elevens hemmaskola inom parentes.

Gylle

Åk 5 - 4 elever (Liljeskolan (2), Klagstorps skola, Kattebäckskolan)

Åk 6 – 3 elever (Pilevallskolan, Väståkraskolan, Östra skolan)

Gislöv

Åk 6 – 2 elever (Liljeskolan, Kattebäckskolan)

Åk 7 – 2 elever (Liljeskolan, Västervångskolan)

Åk 8 – 2 elever (Västervångskolan)

Åk 9 – 4 elever (Sjöviksskolan, Väståkraskolan)

Platsantal

Det finns inget tak på antalet elever i de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna. Det beror på individens förutsättningar samt gruppens sammansättning och behov. Riktvärdet är 20 elever, 10 elever på varje ställe. Om eleven har behov av fritidshem så erbjuds det i Gylle.

Resultat eleverna läsåret 2021/22

Flera av eleverna som gick ut årskurs 9 blev behöriga till gymnasieskolan. Även en del av eleverna i de andra årskurserna har god progression avseende kunskaper och förmågor. Medan en del av övriga elever har stora svårigheter av olika slag och därmed en betydligt sämre progression avseende kunskaper och förmågor. Elevernas närvaro i utbildningen har förbättrats, även om det förekommer stora variationer.

Under läsåret har ingen elev återgått till sin hemmaskola. Det har dock skett under tidigare läsår. Framför allt har det förekommit bland de yngre eleverna.

Personal

Gylle

Personalvolymen uppgår till 5,0 årsarbetare (åa). Personalen består av 1 utbildad lärare, 1 socialpedagog, 1 fritidsledare, 1 resurs samt 1 tjänst med ansvar för kök, buss och lite allt i allo.

Gislöv

Personalvolymen uppgår till 4,3 åa. Personalen består av tre utbildade lärare, en utbildad fritidspedagog samt ytterligare en tjänst som inte har någon formell utbildning. Personalgruppen förstärks till läsåret 2022/23 med 0,3 specialpedagog.

Budget

Gylle har en personal- och verksamhetsbudget på 3,7 mnkr. Motsvarande budget för Gislöv är 3 mnkr.

Ledning

Biträdande rektor, rektorsområde tätort Väster, har ansvar för verksamhet och personal. Ansvar för elevens rätt till utbildning har rektorn på den skola eleven är inskriven i.

Elevhälsa

De kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna har inte någon egen resurs för elevhälsa. Den elevhälsoresurs som används är den som finns på elevernas hemmaskolor. Någon regelbundenhet eller kontinuitet i besöken från skolhälsovård, kurator och psykolog förekommer inte. De besök som förekommer görs utifrån de behov som eleverna har. De kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna har dock en egen studie- och yrkesvägledningsresurs (SYV).

Mottagningsgrupp

Biträdande rektor, specialpedagog samt kurator.

Inrättande av kommunal resursskola

Med hänvisning till bildningsnämndens beslut (BIN 2020-11-18 § 170) om att förbereda organisationen för att inrätta en resursskola i händelse av att lagstiftningen går igenom är det nu dags för bildningsnämnden att fatta ett definitivt beslut om inrättandet av en resursskola i Trelleborgs kommun.

De två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper som bedriver utbildning i Gislöv och Gylle bör vara de som omvandlas och bildar den nya kommunala resursskolan. Personalen som undervisar och arbetar i de särskilda undervisningsgrupperna har gemensam lång erfarenhet av att arbeta med elever med extraordinära behov. Den personalresursen ska fortsätta det arbetet men nu inom ramen för en resursskola. Den formella kompetensen samt en

kapacitetshöjning behövs för att säkerställa att eleverna som genomför utbildning inom ramen för resursskolan når målen för utbildningen.

De två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna bör slås samman och bedriva undervisning på ett fysiskt ställe. Först då kan personalresursen användas på ett effektivt sätt med hänsyn till kraven i lagstiftningen och elevernas behov. Vid en sammanslagning av de särskilda undervisningsgrupperna ökar andelen behöriga lärare. Det ger bättre förutsättningar för eleverna att nå kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Dessutom är det så att 1 kap. 3 § skollagen definierar skolenhet som ”av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra”. Det är således inte förenligt med skollagen att en skolenhet bedriver verksamhet i fysiska byggnader som ligger långt från varandra. Avståndet mellan Gislöv och Gylle är 4 km. När de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna blir en resursskola är de att betrakta som en skolenhet. Detta är ytterligare ett skäl till att den nya resursskolan ska bedriva sin verksamhet på ett fysiskt ställe. Det viktigaste skälet är dock att personalresursen kan användas effektivare, utifrån elevernas behov av anpassning av sin utbildning, om verksamheten är samlad på ett och samma ställe rent fysiskt.

Utredaren har gått igenom lokalerna och kan konstatera att en sammanslagning fungerar på båda ställena. Det finns tillräckligt med lokalyta för undervisning både i Gylle och Gislöv med goda möjligheter till flexibla lokallösningar baserade på elevernas behov.

Lokalerna i Gylle har en rad fördelar framför Gislöv. Gylle består av tre fristående byggnader. Det stora huset har 2 stora klassrum på ca 100 kvm, 1 klassrum på ca 50 kvm med tillhörande grupprum på ca 25 kvm. Dessutom finns 2 grupprum på ca 20 kvm på ovanvåningen. Undervisning för 20 elever kan med fördel bedrivas i denna byggnad. I en annan byggnad finns matsal och mottagningskök och i den tredje byggnaden i Gylle finns ytterligare 4 grupprum på 12 – 15 kvm.

I Gislöv finns endast en byggnad som omfattar; 2 stora klassrum (60 kvm), 2 halvstora klassrum (25 kvm), 1 gymnastiksal (liten) 100 kvm, 1 musiksal (25 kvm) i källaren samt 1 matsal i källaren.

Gislövs fördel framför Gylle är gymnastiksalen på vinden. Det finns ingen gymnastiksal i Gylle. Matsalen i Gislöv ligger i källarplanet och är mörk och dyster. Matsalen i Gylle är betydligt bättre, ljus och med gott om plats för 20 elever och personal.

Vid en sammanslagning till en enda resursskola på något utav de två nämnda ställena behöver en del lokalanpassningar och framför allt uppfräschning av lokalerna genomföras.

Delaktighet

Personalgrupperna i Gislöv och Gylle är delaktiga i ärendeprocessen kring att omvandla de särskilda undervisningsgrupperna till resursskola.

Målgrupp

Målgruppen elever i den nya kommunala resursskolan är elever vars behov av särskilt stöd inte kan tillgodoses på deras ordinarie skola.

Det handlar om en långvarig problematik i form av problematisk skolfrånvaro, bristande måluppfyllelse, bristande impulskontroll samt koncentrationssvårigheter. Eleverna ska vara folkbokförda i Trelleborgs kommun.

Droganvändande elever, mottages ej.

Resursskolan Borgen har målgrupp elever med diagnostiserade kommunikation- och samspelssvårigheter inom AST (Autismspektrumtillstånd). Elever inom endast autismspektrat är således inte en målgrupp för den nya kommunala resursskolan.

Platsantal

Riktvärde, 20 platser, 10 elever åk 4 – 6 samt 10 elever åk 7 – 9. Det ska vara en viss flexibilitet avseende platsantal beroende på gruppens sammansättning, personalens kompetens och elevernas behov.

Elevhälsa

Den nya resursskolan ska ha egna personella resurser för elevhälsa. Eleverna som genomför utbildningen på resursskolan har stora behov av elevhälsans kompetenser.

Rektor

Den nya resursskolan föreslås ligga under rektorsområdet tätort Väster. Det är också där de två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna organisatoriskt har befunnit sig. Rektor har möjlighet att delegera ansvaret för verksamhet och personal till biträdande rektor. Rektorn, rektorsområde tätort Väster, är ansvarig för elevernas rätt till utbildning, dvs. att utbildningen är anpassad efter elevernas behov samt att målsättningen med resursskolans särskilda stöd är att den insatsen leder till att eleverna uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Ansökningsförfarande

Ansökan om skolplacering görs av elevens vårdnadshavare eller av elevens rektor om vårdnadshavaren medger det. Åtgärdsprogram och utvärdering av detsamma, pedagogisk kartläggning, psykologbedömning samt social kartläggning bifogas ansökan.

Urvalsprocess

Rektor beslutar om placering av elev i resursskolan i enlighet med bildningsnämndens delegationsordning. Till stöd för urval och förberedelser för mottagandet har rektor en mottagningsgrupp. I riktlinjerna beskrivs kriterierna för målgruppen. Elever med störst behov ska prioriteras.

Riktlinjer

Riktlinjer kommer att arbetas fram av bildningsförvaltningen och presenteras för bildningsnämnden på novembersammanträdet 2022.

